

ВИСНОВОК

творчого керівника, завідувача кафедри мистецтва театру ляльок
КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого,

доцента, залуженого діяча мистецтв України

НЕУПОКОЄВА РУСЛАНА ВАЛЕНТИНОВИЧА

та наукового консультанта, кандидата філософських наук, доцента
ЩЕРБАТЮК ОЛЕНИ ВАДИМІВНИ

на творчий мистецький проєкт та його наукове обґрунтування

творчого аспіранта кафедри мистецтва театру ляльок

Київського національного університету театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

СІЛЬЧЕНКО ТЕТЯНИ ІВАНІВНИ

**«ПЛАСТИКА РУК ЯК ЗАСІБ ВИРАЗНОСТІ У ТЕАТРІ ЛЯЛЬОК:
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ»,**

поданий до захисту на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора
мистецтва за спеціальністю 026 Сценічне мистецтво.

У процесі підготовки та публічному представленні творчої складової мистецького проєкту «Пластика рук як засіб виразності у театрі ляльок: особливості використання» на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 026 Сценічне мистецтво, а також у роботі над його науковим обґрунтуванням аспірантка Тетяна Іванівна Сільченко виявила здатність до системного аналітичного мислення, спроможність опрацювати максимально широке коло джерел, а водночас, - безсумнівну творчу креативність, прагнення пошуку інноваційних рішень. Впродовж всього періоду навчання аспірантка демонструвала послідовність, відповідальність та наполегливість у роботі, здатність трансформувати власні концептуальні бачення в конкретні творчі рішення, що забезпечило логічний взаємозв'язок між науковою та творчою складовими проєкту.

Було випрацьовано наукове обґрунтування з чіткою композиційною побудовою з трьох розділів, що унаочнило структуру опрацювання тематики проєкту: від окреслення теоретико-методологічних засад та аналізу логіки осмислення пластики рук в мистецтві до різнопланового обґрунтування специфіки пластики руки як самостійного засобу виразності в сучасному театрі ляльок в контексті актуальних форм культурних практик. І зрештою, - до викладу режисерської концепції реалізації можливостей пластики руки в інноваційному творчому авторському проєкті, - пластичній виставі-перформансі «КолоПочуттів».

Доробок аспірантки за звітний період свідчить про наполегливу й системну розробку наукової складової, ґрунтовний підхід до поставлених завдань попри окремі застереження щодо чіткості в оперуванні певними позиціями категорійно-понятійного апарату, що, як уявляється, буде подолано

в подальшому розпрацюванні заявленої проблематики з огляду на її безсумнівну потенційність.

Важливо, що саме опрацьований і систематизований теоретичний матеріал в перспективі став опертям для подальшої концептуалізації новаторського розуміння пластики рук як самостійного засобу виразності в сучасному театрі ляльок і реалізації його потенціалу в авторському творчому проекті.

Результати роботи над науковою складовою проекту було систематизовано в наукових публікаціях, підготовлених в процесі навчання в аспірантурі:

1. Сільченко Т. І. Проблема поєднання пластики ляльки і слова в процесі навчання. Науковий вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого. Київ. 2020. Вип. 26. С. 180-185.

2. Сільченко Т. І. Жест в пластиці рук як прийом художньої виразності в контексті образотворчого мистецтва: типологічний аспект. Науковий вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого. Київ. 2022. Вип. 31. С. 24-35.

3. Сільченко Т. І. Художня виразність, уява і фантазія як цільові установки розвитку пластики рук у навчальному процесі. Науковий вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого. Київ. 2023. Вип. 32. С. 43-49.

Аналізуючи практичну частину творчого мистецького проекту варто визначити принципову дотичність вистави до специфіки мистецтва театру ляльок як «оживлення» неживого матеріалу. І тема роботи, і сам мистецький проект безумовно знаходяться у відповідності до спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», складовою якої є і мистецтво театру ляльок.

Виставу створено без використання ляльки у її консервативному розумінні, тобто штучно створеної скульптури, що рухається, проте визначаючи належність до специфіки. Оригінальність дослідження обумовлено спробою визначення екзистенції пластичного малюнку художнього образу, створеного за допомогою рук як наслідку психо-емоційної логіки природних жестів рук людини. Саме такої логіки дотримувалась здобувачка у реалізації творчого мистецького проекту пластичної вистави-перфомансу «КолоПочуттів», поєднуючи елементи пластичної виразності тіла актора із безпосередньою пластикою рук, де остання ставала наслідком пластичної сценічної екзистенції актора.

В цілому робота здобувачки відповідає поставленим завданням та є творчим втіленням актуальної для процесу підготовки акторів театру ляльок проблеми метафоричного поєднання логіки природного жесту руки із логікою ляльки, створеної з рук, та цим жестом народженої. Такий підхід поглиблює розуміння та допомагає у автономності роботи майбутнього актора у мистецькому процесі. Роботу цілком відповідає специфіці театру ляльок, хоча поверхневий погляд на відеоряд вистави без аналізу його складових може викликати відповідні питання, що є наслідком поєднання пластики «живого» актора із пластикою його рук. Не виключено, що процес трансформації жесту людини у пластичний образ можливо було здійснити якимось іншим

способом, проте це не гарантувало би відповідної наглядної методичності, тому, з огляду на поставлені завдання, застосування даної методики здобувачки у постановки вистави є цілком виправданою.

В якості апробацій творчої мистецької складової презентовано:

1. Вистава «Чарівні руки лялькаря» як частина апробації творчого мистецького проекту (29.09 та 5.12.2020 р.) та її демонстрація на II міжнародному онлайн-фестивалі лялькових театрів «Кукляндия» (м. Караганда, Казахстан, 12.12.2021 р.).
2. Апробація частини творчого мистецького проекту робота «Пластичні руки» (Київ, 03.02.2021 р.).
3. Презентація творчого мистецького проекту на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтв пластичної вистави-перформансу «КолоПочуттів» (Київ, 18.05.2023 р.).
4. Демонстрація пластичної вистави-перформансу «КолоПочуттів» у рамках з'їзду Міжнародної спілки діячів театру ляльок «УНІМА-УКРАЇНА» (Київ, липень 2023 р.).
5. Участь у Міжнародному артдіалозі візуально-пластичних форм театру з виставою «КолоПочуттів» (Ужгород, 6.11.2023р.).
6. Демонстрація творчого мистецького проекту пластичної вистави-перформансу «КолоПочуттів» у рамках II Міжнародного мультижанрового фестивалю для молоді аудиторії «СТРУС», (Львів, 18.11.2023 р.).
7. Демонстрація творчого мистецького проекту пластичної вистави-перформансу «КолоПочуттів» у рамках Всеукраїнського віртуального огляді-конкурсі «Прем'єри сезону» (2022 – 2023 рр.) від Міжнародної спілки діячів театру ляльок «УНІМА-УКРАЇНА» (грудень, 2023 р.).

Теоретичні та практичні напрацювання аспірантки знайшли відображення у теоретико-методологічних складових методичних посібників і програм, майстер класах, викладацькій діяльності, зокрема й в межах педагогічної практики. Посутньо важливі для навчального процесу методичні розробки аспірантки схвалені Кафедрою мистецтва театру ляльок та Вченою радою Університету. Позитивною уявляється і апробація науково-методичних напрацювань з виходом на загальноєвропейські науково-творчі платформи (зокрема – участь у семінарі «Український театр ляльок і матеріал доперформансу» у міжнародному фестивалі театральних лялькових шкіл «Lalka ni e lalka» (м. Білосток, Польща), 2022 р., проведення лекції та майстер-класу «Пластика руки та імпровізована лялька як засоби відображення почуттів, сприйняття світу та терапевтичний вплив на глядача» у рамках УНІМА, на міжнародній платформі «Лялькарі Німеччини та України» (м. Дюссельдорф, Німеччина), 2022 р. тощо).

Аспірантка сумлінно дотримувалась затвердженого індивідуального навчального плану роботи, системно працювала над окресленими завданнями у відповідності до нього.

Всю програму навчання виконано у повному обсязі та своєчасно, про що свідчать звіти протягом трьох років навчання.

Підсумовуючи вищезазначене, підкреслимо, що загалом творчий мистецький проєкт Т. І. Сільченко, виконаний на високому науковому та творчому рівнях, відповідає всім існуючим вимогам, а його авторка заслуговує на допуску до захисту задля присвоєння освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво».

Творчий керівник
завідувач кафедри мистецтва театру ляльок
КНУТКиТ імені І. К. Карпенка-Карого,
доцент, заслужений діяч мистецтв України
Р. В. Неупокоєв

Науковий консультант
кандидат філософських наук,
доцент
О. В. Щербатюк

Підпис

Р. В. Неупокоєва та О. В. Щербатюк

ЗАСВІДЧУЮ

ПРОВІДНИЙ ІНЖЕНЕР
ВІДДІЛУ КАДРІВ

Ігор Сергій Колесник